

mětem rozhodování o nárocích z ní vyvozovaných před správními úřady a je bezvýznamnou, nemajíc žádné právní relevance.

Z těchto úvah bylo již stížnost — aniž bylo třeba se jí blíže zabývat — zamítnouti pro bezdůvodnost, což ovšem stranám nebrání, aby se se svými tvrzenými nároky obrátily — ovšem podle jejich povahy — buď na příslušný rozhodčí soud, nebo vznesly je na spor před povolánými instancemi správními ve smyslu nař. č. 1191/1888 (Tréfortské nař.).

Č. 11.395.

V y v l a s t n ě n í: Přípustná výměra plochy, kterou lze podle zák. o stav. ruchu vyvlastniti pro jeden obytný dům, v poměru k výměře staveniště podle regulačního plánu resp. podle parcelačního povolení.

(Nález ze dne 30. června 1934 č. 13.400.)

V ě c: Obecně prospěšné stavební a bytové družstvo »Lidová osada u sv. Markéty« v B. (adv. Dr. Stanislav Půta z Prahy) proti zemskému úřadu v Praze o vyvlastnění pozemku podle zákona o stavebním ruchu.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Výměrem z 20. června 1932 vyhověl okr. úřad Praha-Venkov (delegován místo magistrátu hlavního města Prahy) žádosti Obecně prospěšného stavebního a bytového družstva »Lidová osada u sv. Markéty« v Břevnově o vyvlastnění pozemků č. k. ... v celkové výměře 345.805 m² náležejících jednak klášteru řádu Benediktinů u sv. Markéty v B., jednak statku B. jako B.-ské klášterní nadaci Benediktinského řádu a vydal na základě odst. 4 § 5 zák. č. 45/1930 Sb. vyvlastňovací výměr ohledně všech těchto pozemků, při čemž námitky kláštera i nadace zamítl pro bezdůvodnost, námitky rady hlavního města Prahy rovněž pro bezdůvodnost, námitky stpů-u pro bezpředmětnost a námitky nájemce cihelny stavitele Josefa K. odkázal na pořad práva soukromého.

Proti tomuto výměru podali odvolání jak klášter (s nadací), tak rada hlavního města Prahy, i stpů a stavitel Josef K.

Nař. rozhodnutím vyhověl zem. úřad v Praze odvolání podanému »klášterem řádu Benediktinů v B.« a statkem B. jako B.-skou klášterní nadací Benediktinského řádu a zrušil v odpor vzatý nález jako nezákonný. V důvodech uvedeno v podstatě toto:

V § 3 odst. 4 stanoví zákon č. 45/30 Sb. zásadně, že pro stavbu obytného domku o 1 bytě lze vyvlastniti pozemek nejvýše ve výměře 400 m², u domku se 2 byty nejvýše do 500 m². Jen u pozemků parcelovaných jest přípustno vyvlastniti i plochu větší, byla-li tato větší plocha stanovena pracelačním povolením. Podle výměru v odpor vzatého připadala by na jednotlivý domek plocha o výměře asi 700 m², tedy více než cit. zákon připouští, ačkoliv vyvlastněné pozemky nejsou dosud parcelovány. Toto překročení maximální vyvlastněné plochy odůvodnil okr. úřad opíraje se o posudek soudního stavebního znalce tím, že průměrná plocha připadající na jeden domek byla vypočtena podle zastavění povoleného schváleným regulačním a zastavovacím plánem. Podle názoru okr. úřadu lze v daném případě nahraditi parcelační povolení schvá-

leným regulačním a zastavovacím plánem. S tímto právním názorem okr. úřadu nelze souhlasiti. Zákon stanoví v § 3 odst. 4 zcela určitě, že vyvlastnění větší plochy než 400 m², resp. 500 m² jest přípustno jen u pozemků parcelovaných, kde tato větší plocha jest již předem určena parcelačním povolením. Zákon tu tedy jasně rozeznává mezi pozemky neparcelovanými a parcelovanými a nelze tedy ustanovení, které podle vůle zákonodárcovy má platiti pouze u pozemků parcelovaných, vztahovati extensivním výkladem také na pozemky neparcelované, u nichž způsob jejich budoucího zastavění byl určen schváleným regulačním a zastavovacím plánem. Takové pozemky zůstávají nadále pozemky neparcelovanými, ohledně nichž platí povšechné ustanovení § 3 odst. 4 zák. cit. o přípustné výměře vyvlastnitelné plochy 400—500 m² a stanou se parcelovanými teprve tehdy, až budou stavebním úřadem podle § 8 stav. řádu rozděleny na stavební místa. Dále uvedeno v důvodech, že expropriáti bránili se v písemných námitkách k místnímu šetření podaných námitkou, že v obci jest dostatek jiných pozemků způsobilých k zastavění. Úřad I. stolice námitku tu zamítl proto, že v obci B. není jiných pozemků než vyvlastňovaných. Vzal tedy v úvahu jen obec B. Nelze souhlasiti s názorem I. stolice, že je přihlížeti jen k obci B. Zák. č. 45/30 Sb. užívá na několika místech slova »obec«. Pojmu »obec« sice blíže neurčuje, nelze však pochybovati o tom, že tento pojem dlužno vykládati jen tak, jak se ho užívá i v jiných oborech zákonodárství a že obcí jest tu míněna obec politická, nikoliv snad jen určité katastrální území. Není dále sporu o tom, že obec B. přestala existovati jako samostatná politická obec, když zákonem č. 114/1920 Sb. byla ještě s jinými obcemi uvedenými v § 1 tohoto zák. sloučena s hlavním městem Prahou v jednu obec pod názvem »Hlavní město Praha«. Jest tedy třeba v daném případě všude tam, kde zák. č. 45/1930 Sb. mluví o obci, rozuměti tímto pojmem obec hlavního města Prahy a posuzovati předpoklady pro žádané vyvlastnění se zřetelem na celý obvod hlavního města Prahy, nikoliv pouze na kat. území té či oné jeho části, která dříve tvořila samostatnou politickou obec.

Proti tomuto rozhodnutí čelí stížnost, o níž uváženo toto: — — — — —

O dalším obsahu stížnosti bylo uváženo:

Nař. rozhodnutí uvádí dva důvody, z nichž dovozuje, že vyvlastňovací nálezn jako zákonu odporující bylo zrušiti. Uvádí, že podle nálezu toho vyvlastňuje se pro stavbu jednotlivých domků výměra asi 700 m², ač zák. č. 45/30 Sb. v § 3 odst. 4 připouští vyvlastnění pro stavbu domku nejvýše ve výměře 500 m². Výjimka, že parcelační povolení stanoví plochu větší, o níž v cit. ustanovení je řeč, v daném případě dána není, ježto parcelační povolení vůbec stran vyvlastňovaných pozemků ještě neexistuje. Toť první důvod žal. úřadu. Druhým důvodem je, že v obci, t. j. ve Velké Praze, jsou jiné pozemky způsobilé k zastavění, takže brání předpis § 3 odst. 3 cit. zák. tomu, aby soukromé posud neparcelované pozemky, o jichž vyvlastnění bylo žádáno, byly vyvlastněny.

Stížnost označuje oba důvody jako nezákonné a proti oběma brojí. Stran důvodu prvního dovozuje stížnost, že družstvo žádalo o vyvlastnění pozemků v mezích platných předpisů pro zastavění na těchto místech, aniž udalo přesnou výměru jednotlivých pozemků. Regulace a parcelace těchto pozemků jest prý předepsána v oblasti Velké Prahy

zvláštním zákonem. Družstvo prý nemá nejmenší ingerence na velikost pozemku neb na způsob zastavění a proto nemůže o své újmě určití výměru pozemků připadajících na jednotlivá místa stavební a způsob zastavění, nýbrž musí se předem podrobiti pravoplatnému zastavovacímu plánu. Zákon o stav. ruchu vztahuje se i na oblast Velké Prahy a proto výměry pozemků podle zák. o stav. ruchu jsou též výměrami stavebních míst, přípustných a dovolených podle zákonné regulace pro Velkou Prahu.

Námítkou tou dovozuje patrně stížnost, že v daném případě bylo lze na stavbu jednoho domku vyvlastniti i více než 500 m² a že proto žal. úřad nebyl oprávněn vyvlastňovací nález I. stolice zrušiti proto, že bylo více než oněch 500 m² pro stavbu jednotlivých domků vyvlastněno. Ale stížnosti nebylo lze přisvědčiti.

Podle odst. 4 § 3 zák. o stav. ruchu lze pro stavbu domku s jedním bytem vyvlastniti pozemek do výměry 400 m², a pro stavbu domku o dvou bytech do výměry 500 m², ačli parcelační povolení nestanoví větší plochy. Podle předloženého plánu vyvlastňovacího připadá podle výpočtu stav. znalce na jeden domek asi 700 m², tedy plocha, která by jen na základě povolení parcelačního mohla býti vyvlastněna. Není sporu o tom, že pro pozemky, o jejichž vyvlastnění jde, žádné parcelační povolení dosud vydáno nebylo. Také není sporno, že regulační a zastavovací plán pro Velkou Prahu schválený výnosem min. prací z 27. listopadu 1927 takového parcelačního povolení neobsahuje. Stížnost také ani netvrdí, že by tento plán nahražoval parcelační povolení podle § 8 a násl. stav. řádu platného pro Prahu, má jen za to, že se družstvo tomuto plánu, který předpokládá, jak nesporno, stavbu domů o více než o 1—2 bytech a tím také větší zastavěnou plochu pro jednotlivý dům, musí podrobiti a proto odpadá po názoru stížnosti podmínka vyvlastnění podle zák. o stav. ruchu, totiž výměra 400 resp. 500 m² pro jednotlivý domek.

Leč tento názor nemá v zák. o stav. ruchu opory. Podmínka výměry 400 resp. 500 m² pro jeden domek odpadá jen pro případ parcelačního povolení, které připouští větší plochu pro jeden dům, nebylo-li takové povolení dáno, zůstává při výměře 400—500 m² a nemůže-li z jakéhokoliv důvodu tato výměra býti dodržena, padá přípustnost vyvlastnění a nemůže je umožniti ani regulační a zastavovací plán, který neobsahuje ani nenahrazuje parcelace provedené podle § 8 a násl. stav. řádu pro Prahu. Teprve parcelace území zahrnutého do regulačního a zastavovacího plánu, provedená podle § 8 a násl. stav. řádu pro Prahu, by umožnila vyvlastnění větších ploch než 400—500 m² pro jednotlivý domek, předpokládajíc ovšem, že by stavba domku o 1—2 bytech byla v území regulovaném povolena. Konečně namítá stížnost, že žal. úřad do výměry připadající na jeden domek mylně počítá plochy odpadající na veřejné komunikace a pokládal-li prý žal. úřad žádost za neodůvodněnou ohledně těchto ploch, které podle zák. ani do výměry připadající na jeden domek nepatří, měl výměr úřadu prvé stolice opravití a nikoliv zrušiti.

Námítka tato odporuje spisům. Žal. úřad dospěl k výměře asi 700 m² na jeden domek na základě výpočtu stavebního znalce, který od celkové plochy 345.805 m² k vyvlastnění navrhované odpočetl plochy připada-

jící na komunikace a sady — asi 140.000 m² — a dospěl tak k ploše asi 200.000 m², ze které při asi 300 domcích připadá na jeden domek asi 700 m². Jest tedy i tato námitka bezdůvodnou.

Z řečeného plyne, že stížnost neprávem brojí proti prvnímu z důvodů, který vedl žal. úřad ke zrušení rozhodnutí I. stolice. Důvod ten však sám o sobě stačil již ke zrušení vyvlastňovacího nálezu, ježto vyvlastnění, jak nál. tím bylo povoleno, odporuje ustanovení zák. č. 45/30 Sb., totiž § 3 odst. 4.

Shledal-li nss bezdůvodnými námitky stížnosti proti tomuto důvodu brojící, musel dospěti k zamítnutí stížnosti pro bezdůvodnost, aniž potřeboval se zabývatí námitkami, jimiž stížnost brojí proti důvodu druhému. Neboť i kdyby nss dospěl k názoru, že námitky stížnosti po té stránce jsou důvodny, že totiž žal. úřad nemohl zrušení vyvlastňovacího nálezu opřít o to, že v obci Velké Praze jsou jiné pozemky způsobilé k zastavění a to proto, poněvadž tím vlastníci vyvlastňované půdy se při místním šetření nebránili, nemohl by nař. rozhodnutí zrušiti, poněvadž je opřeno o důvod první, proti němuž námitky stížnosti byly shledány bezdůvodnými.

Č. 11.396.

Církevní věci: Zánik patronátu vyloučením zatíženého statku z desk zemských?

(Nález ze dne 1. září 1934 č. 11.544/32.)

Prejudikatura: Boh. A 2317/23.

Věc: Město K. proti ministerstvu školství a národní osvěty o patronát k řím.-kat. kostelu a faře v P.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Osp výměrem z 25. srpna 1924, rozhodujíc na základě § 32 zák. ze 7. května 1874 č. 50 ř. z. o podání městské obce k.-ské, kterým tato odmítla spolupatronát kostela a fary v P., uznala za právo, že městská obec K. jest a zůstává spolu s Ferdinandem A. v O. spolupatronem kostela a fary jako vlastnice zbytku velkostatku P. vyloučeného z vložky č. 1120 zemských desk a vtěleného v poz. knihy okr. soudu v Klatovech ve vložce č. 197 poz. knihy kat. obce p.-ské, ježto »přes to, že reálním patronátem stížený objekt z desk zemských byl vyloučen, vázne na těchto pozemcích, pokud tvoří jedno knihovní těleso, reální patronát. Tomu nikterak neodporuje rozhodnutí nss-u č. 6634 z 5. května 1923, neboť patronát je reálním břemenem na držbě pozemkové závislým a je pro právní stav jeho nerozhodným a také bezvýznamným, zda pozemky ty jsou zapsány v pozemkové knize okr. soudu nebo v zem. deskách civ. zem. soudu, neboť zák. ze 7. května 1874 č. 50 ř. z. nemá ustanovení o tom, že by objekt pozemkový musil býti zapsán v zem. deskách, naopak ze zákona tohoto vyplývá, že reální patronát vázne na držbě pozemkové vůbec a že s těmito pozemky přechází na držitele nového, pokud tvoří jedno těleso knihovní bez ohledu